

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitate, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

xiv. An immunitate priuetur parricida?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

n. 177. Peregrinus cap. 12. num. 17. Barbosa de iure Eccles. lib. 2. c. 2. n. 126. Lezana num. 16. & Dian. p. 1. tract. 1. res. 31.

2 Obiciēs. Simoniacus æquiparatur hæretico, c. Petrus, & c. cum omnis, l. 7. 1. ergo.

Respondetur, transeat antecedens: at in pœnis (vt sæpius dictum est) non valet illatio de casu ad casum, præsertim in præiudicium causæ fauorabilis, qualis est immunitas Ecclesiarum. Vel respondetur, æquiparatur hæretico, si sit cum errore intellectus, scilicet si credat, res spirituales posse licite emi, & vendi, & tunc concedo, quod immunitate priuetur, vt mox supra dicebamus.

SECTIO XI.

An priuetur deflorans monialem?

SVMMARIVM.

1 Deflorans monialem non priuatur immunitate.

2 A plica etiam si ipsam defloret in Ecclesia Monasterij.

1 Sequitur tertio, quod neque immunitate priuetur deflorans monialem: atque ita docet præter alios Diana part. 4. tract. 1. res. 43. contra Ludouicum Corream in relef. ad cap. inter alia, de immunit. Eccles. part. 3. num. 16. & Barbosa ad Ordin. Lusitan. tom. 2. lib. 2. tit. 5. §. 2. num. 5. Idque etiam verum est, si monialem defloret in ipsa Ecclesia Monasterij; quia (vt dub. 19. per totam, dicebamus) delicta ex eo, quod committantur in Ecclesia, non sunt de exceptis, nisi sit homicidium, vel mutilatio.

SECTIO XII.

An priuetur periurus, & falsus testis?

SVMMARIVM.

1 Periurus, & falsus testis non priuatur immunitate.

2 Omnes sacrilegi hodie, præter occidentes, vel mutilantes, gaudent immunitate.

3 Omnes publice percutientes, vel occidentes etiam Clericum, vel Religiosum, licet sacrilegium committant, non priuatur immunitate.

4 Periurus, & falsus testis, æquiparatur homicidæ, sed quoad penitentiam, non quoad omnes alios effectus.

5 Periurus, & falsus testis, si causa sint vt quis morti damnetur, sunt homicidæ proditorij moraliter, non autem physice, & ideo non priuatur immunitate.

1 Sequitur quarto, quod neque immunitate priuetur periurus, & falsus testis: atque ita in terminis nostri casus docent contra Guttierrez lib. 3. q. 1. num. 33. & Igneum in leg. 1. num. 20. ff. ad Syllan. Decianus tract. crimin. lib. 6. c. 28. num. 121. Farinac. in append. de immunit. c. 9. n. 140. Peregrin. de immunit. c. 12. n. 15. Bonac. tom. 2. disp. 3. q. 7. punct. 5. num. 11. & Char. tarius, vbi recte ait, omnes sacrilegos hodie, præter occidentes, vel mutilantes, immunitate gaudere. Adde tu, & omnes publice percutientes, vel occidentes etiam clericum, vel Religiosum, licet sacrilegium committant, quia ex dictis nullum sacrilegium immunitate priuat, nisi sit mutilatio, vel occisio in loco sacro. Vide etiam Suar. de relig. tom. 1. tract. 2. lib. 3. cap. 10. n. 3.

Alterum de censur. tom. 1. lib. 2. c. 6. & Sperellum decis. 22. n. 10.

Obiciēs, periurus, & falsus testis æquiparatur homicidæ, cap. fin. 22. q. 1. ergo priuantur immunitate Ecclesiæ.

Respondetur, nego consequentiam; quia in pœnis (præsertim si sint in præiudicium immunitatis) non valet argumentum à paritate, quin neque à maiortate rationis, vt supra dicebatur.

Respondetur secundo, distinguo antecedens: æquiparatur homicidæ quoad penitentiam, ita vt possit pro ipsis eadem penitentia imponi, ac pro homicidæ imponitur, concedo: æquiparatur homicidæ, quoad alios omnes effectus, nego: alioquin periurus, & falsus testis essent irregulares, sicut homicidæ, quod falsum est. Vel æquiparatur homicidæ voluntario tantum, concedo; homicidæ proditorio, nego: at huic tantum homicidæ imponitur pœna priuationis immunitatis Ecclesiarum, vt dub. 20. dicebatur.

Instabis, saltem periurus, & falsus testis priuantur immunitate, si causa sint, vt quis morti damnetur, qui alioquin non damnetur, quia tunc sunt homicidæ proditorij: ergo. Atque ita non omnino improbabili docet Marius Ital. de immunit. lib. 1. cap. 5. §. 4. & cap. 5. num. 14. & segg. Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. quest. 19. num. 11. & 12. & inclinac. Farinac. in append. de immunit. cap. 9. num. 141. quatenus dubius dicit, quod in tali casu consulendus sit Pontifex: videri etiam poterit Clarus in §. falsum, in princip. Menoch. de arbit. casu 506. centur. 4. Tiraq. de panis temperandis, causa 3. n. 23. & 24. Ioseph. Ludouic. de is. 1. §. n. 32. & segg. Barbosa tom. 2. de iure Eccles. cap. 3. n. 129. & Zambellus in repert. mor. verb. Ecclesia quoad eius immunitatem, n. 10.

Respondetur, nego antecedens, & ad probationem respondeo, quod in tali casu periurus, & falsus testis sint homicidæ proditorij, moraliter, concedo; physice, nego. At homicidæ proditorio physice tantum (vt supra cit. dub. 20. sect. 8. dicebam de mandante homicidium) immunitas Ecclesiarum denegatur. Vide quæ dicebantur cit. dub. 20. sect. 8. & §. 9. & dub. 21. sect. 7. vbi referebam Doctores nostram sententiam in terminis sequentes.

SECTIO XIII.

An priuetur, qui infert strigia in Ecclesia?

SVMMARIVM.

1 Inferens strigia in Ecclesia non priuatur immunitate.

Sequitur quinto, quod neque immunitate priuetur, qui infert strigia in Ecclesia, atque ita declarauit S. Congregatio Episcoporum die 16. Nouembris 1618. Quod intellige in casu, quo absit suspicio hæresis; Vide Lezanam num. 16. & quæ dicebam dub. 19. sect. 2. & dub. 22. n. 6. & segg.

SECTIO XIV.

An immunitate priuetur parricida?

SVMMARIVM.

1 Parricida ob rationes recensitas, non priuatur immunitate, contra Parisium, & alios.

2 In

- 2 In iure nullibi cautum reperitur, hominem ex sola par-
ricidij qualitate priuari immunitate.
3 Occidens patrem infidiose, & incaute non priua-
tur immunitate, secus est si inter patrem, & filium
nulla præcesserit inimicitia.

Respondetur negatiuè, ob easdem rationes *suprà*
dictas, quamvis contrarium minus rectè sen-
tiant Cutell. *de immunit. Eccles. lib. 1. q. 34. num. 9.* Pari-
sius *lib. 1. conf. 96.* & alij, quorum sententia secundum
aliquos non procedit in quouis parricidio, sed tan-
tum in parricidio infidioso, & incauto: alioquin si
simul pater, & filius degladiarentur, & vnus alterum
2 in rixa occideret, immunitate priuaretur, quod non
est dicendum (inquiunt ipsi) cum ex sola parricidij
qualitate hominem immunitate priuari, in iure cau-
tum nullibi reperiatur: ita inter alios Barbof. *de iure*
Eccles. lib. 2. cap. 3. num. 95. sed etiam minus rectè, quia
si secundum ipsum sola qualitate parricidij reus im-
munitate non priuatur, neque immunitate priuabitur,
si occideret patrem infidiose, & incaute, cum (vt
suprà dicebatur) homicidium infidiosum, & incau-
tum non priuet reum immunitate. Secus, si inter pa-
trem, & filium nulla præcessisset inimicitia, quia tunc
homicidium, vt potè proditorium, absque dubio im-
munitate priuaret.

SECTIO XV.

An immunitate priuetur incendiarius?

SUMMARIUM.

- 1 Incendiarius non priuatur immunitate, cum non exci-
piatur in iuribus recensitis.
- 2 Incendiarius æquiparatur agrorum depopulatori, sed
vt diximus non valet argumentum a paritate ra-
tionis.
- 3 Principibus datur facultas puniendi expressè incen-
diarium, consulis Prælati Ecclesiasticis, in quan-
tum incendiarius confugit ad Ecclesiam, non ad
ipsum extrahendum ab illa, sed vt Principes pru-
denter procedant in assignanda pœna incendiario.
- 4 Constitutio Gregoriana derogat iuri communi, & om-
nia reduci ad vnicam formam, & sic non obstat
aliquid in contrarium.
- 5 Violans Ecclesiam eius fores frangendo, vel combu-
rendo, gaudet immunitate.
- 6 Violans tamen Ecclesiam Regularem eius, vel Mo-
nasterij fores frangendo, vel comburendo, vel in eas
quocumque alio modo violentiam exercendo, præter
sacrilegium, & pœnas communes, pœnas quasdam
alias incurrit ex priuilegijs Religionum, et si non
priuationem immunitatis.
- 7 Qui violat Ecclesiam eius fores frangendo, vel com-
burendo, peccat non solum in Ecclesia, sed etiam
contra Ecclesiam, at non valet argumentum a maio-
ritate rationis, vt *suprà* dictum est.
- 8 Neque valet argumentum ab incendiario segetum ad
incendiarium forum Ecclesie.
- 9 Qui simpliciter violat Ecclesiam, est indignus vt ab
illa defendatur, & sic eius immunitate gaudet, si
attendatur eius delictum, secus si attendatur Ec-
clesie pietas.
- 10 Persona loquens cum fert legem, in generali ser-
mone censetur excepta, si aliunde contrarium clarè
non constet.

Respondetur negatiuè, ob easdem rationes dictas,
quod scilicet neque in *cap. inter alia*, vel aliis iu-

ribus, neque in Constitutione Gregorij XIV. excipia-
tur, & consequenter comprehendatur sub regula ge-
nerali immunitatis: atque ita docet præter alios Fa-
rinac. in *append. de immunit. cap. 1. n. 105.* Diana *part. 1.*
tract. 1. resol. 21. & *part. 6. tract. 1. resol. 16.* & Bonacina
tom. 2. disp. 3. q. 7. punct. 6. §. 6. quamvis oppositum sen-
tiant Faber in *l. 1. C. de his, qui ad Eccles. confugiunt.* Pe-
regri. *de immunit. cap. 1. n. 6.* Guazzinus *tom. 1. defens. 1.*
cap. 38. n. 44. Mar. Ital. *lib. 1. cap. 4. §. 3. num. 56. & 57.* Sar-
pus *de iure asylo. cap. 5. fol. 50.* Villadieg. in *Polit. c. 3.*
num. 213. & Bobadilla in *Polit. tom. 1. lib. 2. cap. 14.*
num. 49.

Obiicies, incendiarius æquiparatur agrorum depo-
pulatori, *c. pessimum, 23. q. 8.* ergo.

Respondetur, solutio patet ex dictis; quin retor-
quetur argumentum, quia cum incendiarij crimen
non sit idem crimen, ac crimen agrorum depopulato-
ris, exceptio vnus non est exceptio alterius, sed potius
firmat regulam in non exceptis.

Instabis, incendiarius expressè priuatur immunita-
te, *cir. cap. pessimum*: ergo. Antecedens patet, quia da-
tur ibi facultas Principibus eum puniendi consulis
Prælati Ecclesiasticis: quod consilium requiritur, in
quantum incendiarius confugit ad Ecclesiam, aliàs
enim non requireretur tale consilium, & tamen hoc
non obstante conceditur illis facultas eum puniendi,
consulis Prælati Ecclesiasticis: ergo, &c.

Respondetur, nego antecedens: & ad probationem
respondeo, quod consilium Prælatorum Ecclesiasti-
corum requiratur in dicto casu, non quia incendiarius
confugit ad Ecclesiam, sed vt Principes prudenter
procedant in assignanda pœna incendiario, cum se-
cundum ius antiquum variæ in illum pœnæ sint con-
stitutæ, vt notat Gloss. ibi.

Adde, quod Constitutio Gregorij XIV. derogat
iuri communi, & omnia reduci ad vnicam formam
cum particulis taxatiuis, & clausulis prohibentibus:
& sic non obstat hodie talis textus, etiamsi esset in
contrarium.

Hinc sequitur, quod neque immunitate priuetur,
qui violat Ecclesiam, eius fores frangendo, vel com-
burendo, sicuti contra Cutellium *de immunit. Eccles.*
lib. 1. q. 21. & alios rectè docent in terminis Diana
resol. 16. Nouarius in *summa Bullarum, tit. de immunit.*
num. 9. & ex aduersariis peregrinus *loc. supra cit. n. 15.*
quia cum ex dictis *dub. 19.* solum immunitate priue-
tur, qui violat Ecclesiam per homicidium, vel muti-
lationem, consequens est, quod qui alio modo il-
lam violat, immunitate non priuetur, sed gaudeat, vt
patet ex dictis ibi. Vide etiam, quæ dicebantur
dub. 16. & 17.

Cæterum, si Ministri curiæ secularis fores Eccle-
siarum, vel Monasteriorum Regularium infringant, aut
in eas violentiam exerceant, præter sacrilegium, &
pœnas communes, pœnas quasdam alias incurrit ex
Religionum priuilegijs, quæ referunt Cassarubius in
compend. priuileg. Mendicant. verb. Ecclesia fratrum, n. 3.
Rodrig. *tom. 2. qq. regular. q. 50. art. 2.* & Lezana *verb. Im-*
munitas Eccles. n. 20.

Obiicies secundò, ex Cutellio *loc. supra cit.* Qui vio-
lat Ecclesiam, eius fores frangendo, vel comburendo,
peccat non solum in Ecclesia, sed etiam in Ecclesiam:
ergo immunitate non gaudet.

Respondetur, concedo antecedens: at nego conse-
quentiam, quia in materia hac immunitatis non valet
argumentum a paritate, neque a maioriore rationis,
vt patet ex dictis *suprà cit. dub. 19. & dub. 24.*

Instabis ex eodem Cutellio: agrorum depopula-
tor, qui incendit segetes, immunitate non gaudet:
ergo multò minus, qui incendit fores Ecclesie.

Respondetur similiter vt *suprà*: concedo antee-
dens, at nego consequentiam, ob rationem dictam.
Accedit,